

Idi ar^Λpagadad^Λ oojai ismaac^Λd^Λ ooji Paavora Timoteo

¹ Aan^Λ Paavora ar^Λootosad^Λ Suusi Cristo. Diuusi c^Λagac^Λr^Λ g^Λr^Λvuviaadami ^Λmadu Suusi Cristo g^Λr^Λtaan^Λdamiga giñ^Λt^Λjai casc^Λd^Λ. C^Λ maata aat^Λm^Λ isSuusi Cristoc^Λd^Λ viaaca ragai naana maasi istumaasi c^Λc^Λagaducami istumaasi n^Λn^Λra aat^Λm^Λ isDiuusi g^Λr^Λmaquia gai.

² G^Λoojidi aan^Λ aapi Timoteo. Aapi giñ^Λmara g^Λd^Λucami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. Aan^Λ ip^Λlidi sai Diuusi g^Λr^Λooga ^Λmadu Suusi Cristo g^Λr^Λtaan^Λdamiga c^Λagac^Λr^Λ g^Λn^Λijadagi, dai soig^Λn^Λliadagi aapic^Λd^Λ, dai ib^Λstudacan tadacagi g^Λib^Λdaga.

³ Aid^Λsi ii aan^Λ Efeesoaiñ^Λd^Λr^Λ Masedonio d^Λv^Λar^Λiamu aan^Λ g^Λaagidi p^Λsai movaasi v^Λl^Λna. Dai sivi ip^Λlidi aan^Λ isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami

⁴ sai camaitamamaat^Λtuldiña cuentogad^Λ ^Λjudidíu ismaac^Λd^Λ gamamaat^Λtuldi ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ duucaí. Gamamaat^Λtuldi ^Λgai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana ^Λqui aaduñ^Λcardu. V^Λasi gomaasi mait^Λr^Λsoiñi ismaat^Λcagi oodami isducatai Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaidi oodami baiyoma mosg^Λn^Λvupui ñioocaiña ^Λgai.

⁵ Gomaasi g^Λaagidi aan^Λ ip^Λlidityai is^Λgai aipacoga g^Λnoig^Λadagi g^Λajiaad^Λr^Λ viaacai v^Λasi

soimaascami, ivuaadatai mosacaasi istumaasi arcagaducami poduucai isduucai caga maata isgaagai isivuaadagi, daida samicada caga vaavoitudaitai Diusi.

⁶ Damos amoco cagajiaadara viaa istumaasi ganaagidi ana dai baiyoma mosatagaiña istumaasi maitarsoini.

⁷ Agai ipalidi isoodami poliadagi isagai caga gamamaatutuldi Moseesacaru mamaatutuldaragada. Agai guvucadagai viaacami duucai niocai maimaatacatai tomali agai lagi istiya alidi istumaasi gamamaatutuldi agai.

⁸ Caga maata aatama isMoseesacaru samicamigada alia cagadu damos gaagai ismaata cacagi istiya alidi.

⁹ Caga maata aatama sai goma samicami maitaracaga ivuaadami vatarai baiyoma aramaicaga ivuaadami vatarai ismaacada vudara vatai dudunucami, dai maiagidi dudunucami tomali maiagidi Diusi, daida arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diusi tomali Diusi mamaatutuldaragada, dai coodai gadada siapa a oodami,

¹⁰ daida argoogosi ganducami, dai galsidi oodami, daida aryaatavogami, dai vascatai ismaacada vudara vatai Diusi niioquida.

¹¹ Diusi niioquida garaagidi cacagara vuvaidaragai ismaacada Diusi gijitjai sai aagidana ana oodami. Diusi agai dai samicada viaa guvucadagai dai samicada caga tuiga.

---

¹² Baiginalidi ana Suusi Cristo gartaanadamigacada. Agai cacagara ginalidi

daidΛ giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquidΛ. Agai agai dai acovai giñvuusaitu ansaidΛ arrootosadΛcana

13 tomasi ΛΛquioma cΛΛdaiña aanΛ, dai galñaasi ñioocaiña aanΛ agai vui, dai soimaasi taatamituldiña aanΛ agai ismaacΛdΛ Λgidiña ñiooquidΛ. Damos Diuusi soigΛΛli aanΛcΛdΛ. AanΛ maiquiaa vaavoitudaiña, cascΛdΛ maimaatΛcana aanΛ istuma vueeyi.

14 SΛΛlicΛdΛ cΛΛgacΛrΛ giññΛidi Diuusi dai giñsoi ansai cΛΛga vaavoitudaiña aanΛ dai cΛΛga oigΛdaiña Diuusi dai giñaaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aanΛ Suusi Cristo.

15 SΛΛlicΛdΛ arvaavoi istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai vΛascatai aliasi gΛagagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aanΛ vaamioma soimaasi ivuaadana sivΛascatai.

16 Damos Diuusi soigΛΛli aanΛcΛdΛ sai poduucai gΛmaatΛna sai Suusi Cristo alia cΛΛ tuiga dai maitiñoojogi tomasi aanΛ aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucai gΛmaatΛ ΛpΛ sai Diuusi istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaidagi tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudadagi Suusi Cristo dai agai istutuidi isiimiagi tΛvaagiamu.

17 CascΛdΛ aliasi gΛagagai issiaa duutuadagi dai cΛΛga ñioocadagi Diuusi vΛatarΛ tomastuigaco. Agai tomastuigaco tΛaanΛi vΛasiaΛcatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali Λmaadutai mainΛidi. Tipu tomali Λmaadutai sioorΛ Λpan tuigacagi agai. Dai agai vaamioma cΛΛga tΛtΛgitoi sitomasioorai.

18 Timoteo, aapi giñmara gΛducami dai aapi Diuusi sandaarugadΛ gΛducami. Alias

glaagai ismaiduaadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdadá. Aliasi glaagai isapiacága vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquidá dai aliási glaagai iscága ivuaada aapi istumaasi cáagadu áliada aapi poduucái isduucái aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadá ááquioma pásaidá ivuaadana aapi.

¹⁹ Ámoco maitivuaadana istumaasi maata iscáagadu cascadá camaicága vaavoitudai.

²⁰ Poduucái ápádui Imeneocadá dai Alejandrocá. Dai aaná potátdai saidá áDiaavora soimaasi taatatuldana sai poduucái camaigalñaasi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ Gaaagida iñáliidi aaná isducatai glaagai masivuaadagi masiáscadá ganámpaidiadagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliási glaagai isdaanádagí aapimá Diuusi issoicadági ágai oodami váasiaacataicadá, dai sai baiganáliidiña aapimá Diuusi vui nuucadatai ágai oodami.

² Aliási glaagai isdaanádagí Diuusi sai soicáña gartátaanádamiga dai váasi tátaanádami váasi oidi daama oidacami vai maioidacana cocoodi dai vai tiipucana sioorá garsoobicadági siáscadá garámpaidiada aatámá dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucái istutuidi aatámá isvaamioma cága oidacagi dai aipacoga garsoicadági.

³ Aliási arcáagái ispovuaada aatámá dai Diuusi cáagacará garvuviadamiga aliá baigáliidiña go-maasicadá.

4 Dai ʼgai ipʼlidi sai vʼʼascatai cʼʼgacʼʼra vu-
vacʼʼna dai cʼʼga maatacana istumaasi ʼrvaavoi.

5 Mosaliʼ amo Diuusi oidaga. Dai
mosaliʼmaduga ismaacʼʼda soicʼʼi oodami sai
camaivuidʼʼra vʼʼʼacana Diuusi. ʼgai ʼrSuusi
Cristo ismaacʼʼda oodami duucʼʼi vusai.

6 Suusi Cristo ʼʼgi gʼʼdagito mʼʼsmuaagi sai podu-
ucʼʼi Diuusi oigʼʼldana vʼʼʼsi oodami soimaascami-
gadʼʼ. Vʼʼʼsi gomaasi gʼʼmaʼ aidʼʼsi Diuusi ipʼʼli.

7 Cascʼʼda Diuusi ʼcovai giñvusaitu
ansaidʼʼ ʼrootosadʼʼcana Suusi Cristo ansai
mamaatʼʼtuldana aanʼʼ ismaacʼʼda maitʼʼrjudidʼʼfu
Diuusi ñiooquidʼʼ ismaacʼʼda vaavoitudai aatʼʼma.
Vʼʼʼsi istumaasi gʼʼaagidi aanʼʼ sʼʼʼlicʼʼda ʼrvaavoi.
Aanʼʼ maiyaatavoga.

8 Tomasiaaco siaaco gʼʼʼmpaidiadagi
ʼvaavoitudadami ipʼʼlidi aanʼʼ isʼʼcʼʼʼʼli
daanʼʼdagi Diuusi sai ʼgai cʼʼgacʼʼra nʼʼidiña. Dai
siooraʼ daanʼʼdagi Diuusi maitʼʼaagai isbaacoicagi,
tomali maitʼʼaagai issoimaasi tʼʼʼgitodagi
gʼʼnaaduñi vui, baiyoma gʼʼaagai isgajiaadʼʼra viaa
gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapañigitai
gʼʼnoonovi.

9 Daidʼʼ ʼooqui maitʼʼaagai isvupuiiruacagi dai
tomali maitʼʼaagai iscʼʼʼga bai gʼʼʼvuaadagi oro
nanacagicʼʼda dai oro babaivucaicʼʼda, dai yuu-
cusi namʼʼacʼʼda tomali maitʼʼaagai isnaana duu-
cʼʼi gʼʼngagasiuvadagi mosai ipʼʼliditai siaa oodami
cʼʼga gʼʼʼʼgito nʼʼijadagi.

10 Baiyoma gʼʼaagai isivuaadagi naana maasi
istumaasi cʼʼcʼʼʼgaducami. Gomaasi aliʼsi gʼʼaagai
isivuaadagi vʼʼʼsi ʼooqui ismaacʼʼda siaa duutu-
adagi Diuusi.

11 Λοοqui gλαagai isdodoli daraajatai caλcagi siλλscadλ gamamaatλtuldiadagi λcλcλλli Diuusi ñiooquidλ dai λλgidityai caλcagi.

12 Dai maitiipu oigaragai isooqui gama-maatλtuldiadagi siλλscadλ gλnλmpaidiadagi λvaavoitudadami. Dai λοοqui maitλagai istλaanλdagi λcλcλλli baiyoma gλαagai isdodoli daraajagi.

13 Diuusi λpλga idui cλλli dai gooquiλrλ ooqui cascλdλ.

14 λDiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vui-irumagi λgai Eva cascλdλ soimaasi idui λgai.

15 Daidλ λοοqui λgai dai maamatai. Diuusi ipλli cascλdλ. Dai vλλscλrλ ooqui istutuidi iscλλgacλrλ vuvaquiagi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigλdaitai aa oodami, dai cλλgacλrλ oidacatai, dai maivupui-iruacatai.

3

1 Istumaasi gλαagidamu aanλ λrvaavoi. Isλmaadutai ipλliadagi isλrbaitλcλaacamigadλcagi vaavoitudadami λgai gia iduuñia λlidi λmo istumaasi cλλgaducami.

2 λvaavoitudadami baitλcλaacamigadλ aliλsi gλαagai iscλλgacλrλ oidacagi vai poduucai tomali λmaadutai maigapiλrλ vuupadagi. Dai gλαagai isλmaaduacagi ooñigadλ, dai maitλagai isvuiiruacagi, dai maitλagai ismosλraimλrdamicagi, dai gλαagai isbaigλλliaracλdλ miaadλgiadagi gλdaividacami, dai gλαagai iscλλga gamamaatλtuldiadagi Diuusi ñiooquidλ,

3 dai maitlaagai isnavamutracagi, dai maitlaagai isomaliacagi, dai maitlaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliñsi glaagai isclla tuigacagi, dai maitlaagai iscocodataracagi, dai maitlaagai ismuuquimudad tuigacagi tumiñsiara.

4 Aliñsi glaagai iscllaga gataaanadagi gquiiara, dai glaagai iscllaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai lagiadagi.

5 Siora maitistutiadagi isgataaanadagi gquiiara poduucai ara maitistutiadamu agai istaanaanadagi vaavoitudadami.

6 Siora utudama vaavoitudagi maitlaagai isarbaitacacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada galianadan tada taanaanadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taatatuli agai Diaavora gaducada galianiditai agai.

7 Dai aliñsi glaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi ara vai maiviaacagi oodami istucada gpiar vuupadagi dai maitlaagai isgadagitu agai isDiaavora soimaasi iduiñtuldagi.

8 Daidan asonarguucacamigada taanaanadamigada vaavoitudadami aliñsi glaagai isvñsi oodami siaa duutuadagi, dai maitlaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitlaagai isnavacoitaracagi agai, dai maitlaagai isgamaitacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami.

9 Dai aliñsi glaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi aiquioma maitmaatcatadai dai sivi gia caasi gmaata.

Dai gaaagai iscΛga maatΛcagi gΛtΛgitoidagarΛ is-
maisoimaasi ivueeyi.

¹⁰ Dai maitΛaagai mΛsmamaacadagi Λmo cΛli
Λmo sΛlicami asta maatΛcai isΛgai cΛlgacΛrΛ oida-
cana poduucai isduucai gΛaagidi aanΛ isoidacagi.

¹¹ Dai Λooqui ΛpΛ ismaacΛΔ gasoicΛdagi
aliΛsi gaaagai isvΛscatai siaa duutuadagi, dai
maitΛaagai isñiñiooquidaracagi, dai maitΛaagai
isvupuiiruacagi, dai gaaagai isvΛscarΛ cΛga
ivuaadagi gΛaa duiñdaga.

¹² Λmo sonΛrcΛaacami gΛaagai isΛmaaduacagi
ooñigadΛ, dai gaaagai iscΛga tΛaanΛdagi
gΛquiyyarΛ dai gaaagai iscΛga maaatΛtuldiada
Λgai gΛmaamara vai siaa duutuada Λgai.

¹³ VΛsi sonΛrguucacami ismaacΛΔ cΛga
ivueeyi gΛnaa duiñdaga vaamioma siaa
duutudaiña oodami dai poduucai vaamioma
cΛga gaaagidiña Λgai isducatai vaavoitudai.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isotoma mΛΛca gΛnΛidagi. DΛmos
gΛoojidi aanΛ idi oojai,

¹⁵ siΛduñiada maiotoma imia aanΛ, camaatΛca
aapi isducatai gΛaagai pΛsoidacagi maradΛcatai
Diuusi ismaacΛΔ tomastuigaco oidaga. Aapi
ΛΛmadu aa vaavoitudadami Λgai dai cΛga ñioocai
Diuusi ñiooquidΛ vΛΛtarΛ.

¹⁶ Idi ñiooqui ismaacΛΔ gamaaatΛtuldi aatΛmΛ
ΛΛquioma maitΛmaatΛcatadai dai goñiooqui aliΛ
cΛlgadu dai pocaiti:

Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai;
Dai aidΛsi Λpan duaaca Diuusi IbΛadΛ, guvu-
cadadΛcΛdΛ poduucai cΛga gΛmaí isΛgai
ΛrDiuusi.

Dai Diuusi tɔtɔaañicarudɔ nɔlidi caduaacacai ʌgai.
 Dai mui naana maasi oodami saagida gɔaagai isd-
 ucatai ʌpɔdui Suusi Cristocɔdɔ.
 Dai vɔɔsi oidigi daama oidaga oodami ismaacɔdɔ
 cavaavoitudai.
 Dai ʌpamu ii ʌgai tɔvaagiamu.
 Ascaiti goñiooqui.

4

1 Dɔmos Diuusi Ibɔadɔ cɔɔga aagai sai cayoga
 ugitaɔai oidigi sai ʌmoco gajiaadɔɔɔ viaa agai
 gɔnvaavoidaraga, dai baiyoma ʌɔgiada agai ma-
 maatɔtuldiadami yaatavogami ismaacɔdɔ gama-
 maatɔtuldi istumaasi ʌDiaavora tɔtɔaañicarudɔ
 ipɔlidi.

2 ʌɔgiada agai ʌgai ʌmamaatɔtuldiadami
 yaatavogami ismaacɔdɔ aagai ʌmo istumaasi dai
 ʌma maasi ivueeyi. Tomasi ʌmamaatɔtuldiadami
 cɔɔ maata isoimaasi ivueeyi vɔɔscɔɔɔ maiɔma
 duuca gɔntɔɔgitua agai.

3 ʌgai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi
 ʌpɔ iscuaadagi ʌmo cuaadagai tomasi Diuusi
 idui cuaadagai sai baigɔɔliaracɔdɔ cuaadana is-
 maacɔdɔ vaavoitudai Diuusi ñiooquidɔ.

4 Vɔɔsi istumaasi idui Diuusi aliɔ cɔɔgadu dai
 maitɔaagai tɔsgajiaadɔɔɔ vipiaadagi tomali ʌmo
 istumaasi baiyoma gɔaagai isbaigɔɔliaracɔdɔ
 cuaadagi.

5 Diuusi cɔɔgacɔɔɔ nɔlidi oodami ismaacɔdɔ
 povuaadagi. Diuusi pocaiti gɔñiooquiɔɔɔ saidɔ idui
 cuaadagai sai oodami cuaadana cascɔdɔ. Daidɔ
 ʌoodami baigɔɔlidi Diuusi cascɔdɔ.

iscΛΛga ñioocadagi dai cΛΛga oidacagi, dai cΛΛga vaavoitudadagi Diuusi, dai gΛaagai passiaa duutuadagi vΛΛsi ooqui sipoduucai cΛΛga maatΛmu Λvaavoitudadami isducatai gΛaagai isoidacagi.

¹³ SiΛΛscadΛ gΛnΛmpaidiadagi Λvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi aagiadañi aapi Timoteo iscaiti Λoojai Diuusi ñiooquidΛrΛ dai ma-maatΛtuldiadañi gomaasi asta siΛΛscadΛ mΛΛ divi-agi aanΛ.

¹⁴ GΛtΛtΛgitodañi aapi Timoteo aidΛsi ΛcΛcΛΛli tΛtΛaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami gΛmoο dan darai gΛnnoonovi dai gΛaagidi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi aapi. Dai Diuusi gΛmaa gosΛΛlicami pΛsaidΛ rτΛaanΛdamigadΛcana Λvaavoitudadami dai pΛsaidΛ armamaatΛtuldiadamigadΛcana. Dai sivi maitΛaagai pΛsgajiaadΛrΛ viaagi gΛsΛΛlicamiga.

¹⁵ Baiyoma cΛΛga ivuaada aapi vΛΛsi istumaasi gΛaagidi aanΛ isivuaadagi vai poduucai nΛijadagi Λvaavoitudadami siΛΛ cΛΛga ivueeyi aapi Diuusi aa duiñdadΛ.

¹⁶ Λgi gΛnuucadaca dai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidacamu aapi. Dai apiacΛΛga gamamaatΛtuldiada Diuusi ñiooquidΛ. Ispoduucai ivuaadagi aapi aidΛ gia cΛΛgacΛrΛ vuusaimu aapi dai Λgai ismaacΛdΛ gΛΛΛgidityai caΛ, Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaaquimu ΛpΛ.

5

¹ Maitibaagada aapi Λmo cΛliodami baiyoma cΛΛga ñiooqui aagiada dai cΛΛgacΛrΛ nΛijada

ducami isagai argoogacagi. Dai cagacara najada aapi gagali ducami sagai argasisiagcagi.

² Dai cagacara najada aapi ocodami poduucai isduucai nidi aapi gadaada. Dai cagacara najada aapi aal taji ducami sagai argasusuculicagi.

³ Soicadani aapi avipiuudu ismaacada maiviaa siora soicadagi.

⁴ Damos isamo viuudu viaacagi gamaamara silpa gaujuuli aidia gia agai aliasi gaaagai isoicadagi aviuudu. Agai nuucagi tai gaa agai cascada. Poduucai alia cagadu dai Diuusi ipalidi isovuaadagi cascada.

⁵ Avipiuudu ismaacada maitipu siora soicadagi daanani Diuusi tasara dai tucara sai soicani. Agai gia avavoitudadami aliasi gaaagai isoicadagi.

⁶ Damos isamo viuudu gogoosi gaducamicagi maitaagai isoicadagi agai. Agai gia maiimimu Diuusi amadu.

⁷ Aagidani gomaasi vasi avavoitudadami vai caga maatcagi agai istumaasi gaaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi.

⁸ Isamaadutai avavoitudadami maigaagiadagi gaaaduni agai camaitiveeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai poduucai agai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacada maiquiaa avavoitudai.

⁹ Avipiuudu masmaacada covai vuvaidagi sai soicani avavoitudadami gaaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daida isamaaducata dai agai cunada.

¹⁰ Daida oodami gaaagai ismaatcagi lpa isagai cagacara oidacana. Dai gaaagai ismaatla galliadagi aali, dai iscala miaadagiadagi

gandaividacami, dai gaaagai ismaigagarducada ganaliada agai soicitai vaavoitudadami, dai gaaagai isgamaatacagi isbai soicaiña agai cococoidada dai isbai givuaadana agai ama maasi istumaasi cacagaducami gasoicitai.

11-12 Dai avipiuudu ootalioma iimadami maitlaagai masmaacadagi gomaasi aa duiñdagai. Agai cucuuntan tada apamu dai dagituagi ganaa duiñdaga, dai poduucai camaicaga iduñian tada agai aa duiñdagai ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vatar.

13 Apaco quiquiara ajioopadan tada agai dai papartuagi dai ñiñoquidaracagi, dai ganvapaasadan tada agai siaaco maitarvatar.

14 Casada ipalidi aan isavipiuudu ootalioma iimadami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara vata Suusi Cristo mamaatatuldiaragada maitarñioquiadagi aatama vaavoitudadami.

15 Lamoco vipiuudu ootalioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaraga daida ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

16 Isamo cali siapa amo ooqui aduñda arvuiuducagi aida gia agai aliasi gaaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma calaga istutuidi agai issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sallicada tagitu soini.

17 Aliasi gaaagai isvascatai siaa duutuadagi acacalliodami tataanadamigada vaavoitudadami dai gaaagai mascalaaga aa namquidagi,

vaamioma cΛΛga ismaacΛΔΛ artΛtΛaanΛdami daidΛ
ΛrmamaatΛtuldiadami ΛΛpΛ.

18 GΛaagai ispovuaadagi pocaititai Diuusi
ñiooquidΛrΛ: “MaitavΛr daacamidacartudada
Λvopoisi siuu duucu cΛitapagΛda Λgai tΛligi vai
cuaajida Λgai”. Dai pocaiti ΛΛpΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ:
“VΛascatai siorΛ gaaata vuaadagi gΛaagai mΛsaa
namΛquiadagi”. GomaasicΛΔΛ ismaacΛΔΛ pocaiti
Diuusi ñiooquidΛrΛ cΛΛga gΛmataΛ isaliΛsi gΛaagai
isaa namΛquiadagi siorΛ gamamaatΛtuldiadagi
Diuusi ñiooquidΛ.

19 IsΛmaadutai gΛpiΛr vuupadagi Λmo cΛliodami
tΛaanΛdami maitiΛΛgiada asta siΛascadΛ oidacagi
gooce siΛpΛ vaica nΛijadami.

20 DΛmos isΛrvaavoicagi issoimaasi idui Λgai
aidΛ gia gΛaagai mΛsbagaidagi Λgai vΛΛsi vaavoi-
tudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa
dai maisoimaasi ivuaadagi.

21 VΛascaraΛ aliΛsi gΛaagai paspoduucai
ivuaadagi vΛascataicΛΔΛ ismaacΛΔΛ soimaasi
ivuaadagi, tomasi ΛrgΛamiigugacagi
siΛrgΛaduñicagi siΛrgΛsiΛΛgicagi tomasiorΛca
Λgai, Diuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo
gΛrtΛaanΛdamiga ΛΛmadu Diuusi tΛtΛaañicarudΛ
gΛnΛidi cascΛΔΛ.

22 PΛsiΛascadΛ daasa aliadagi Λmo vaavoitu-
dadami tΛaanΛdamigadΛ maitimostodian duucai
daasa tomasiorΛ tadu dai aapi Λmo soimaasi
ivuaadami dai Λoodami potΛian tada sai aapi
baiΛlidi issoimaasi ivuaada Λgai baiyoma gΛaagai
pΛscΛΛga maatiagi ΛΛpΛga istuiga Λgai.

23 Aapi Timoteo aliΛ duudatai coocorΛi gΛvooca
cascΛΔΛ maitΛaagai pasgoΛΛ suudagi yΛΛdagi baiy-

oma g_Λaagai p_Λsy_ΛΛdagi laachi uuvasi varagad_Λ
duaadigami v_ΛΛtar_Λ.

²⁴ Dai _ΛΛmoco otoma g_Λmaata_Λ is_Λrsoimaasi
ivuaadami dai aa mait_Λmaat_Λ tomasi _Λrsoimaasi
ivuaadami av_Λnacai asta si_ΛΛscad_Λ Diuusi n_Λidagi
ismaac_Λd_Λ _Λrc_ΛΛga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ
_Λrsoimaasi ivuaadami.

²⁵ Dai _ΛΛmo oodami ivuaadana istumaasi
c_Λc_ΛΛgaducami soic_Λitai aa vai otoma
g_Λmamaatai. D_Λmos ismaiotoma g_Λmatiagi
v_ΛΛscar_Λ _Λmo imidagai g_Λmaat_Λmu.

6

¹ Dai pipiooñi vaavoitudadami aliasi g_Λaagai
isc_ΛΛga siaa duutuadaga g_Λaamu vai poduucai
ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛt_Λ Diuusi maiñiooquiadagi
Diuusi tomali Diuusi mamaat_Λtuldaragad_Λ.

² Is_Λmo piooñi _ΛΛmadu aamud_Λ vaavoitu-
dadamicagi v_ΛΛscar_Λ _Λpiooñi aliasi g_Λaagai
issiaa duutuadagi g_Λaamu tomasi _Λrg_Λansi_ΛΛg_Λm_Λ
ducami _Λgai vaavoitudaitai. _Λpiooñi g_Λaagai
isvaamioma c_ΛΛga soic_Λda _Λgai oig_Λdaitai
vaavoitudadamicatai _Λgai. Gomaasi g_Λaagai
p_Λsgamamaat_Λtuldiadagi.

³ Oidaga mamaat_Λtuldiadami yaatavogami
ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛt_Λ Suusi Cristo
mamaat_Λtuldiaragad_Λ ismaac_Λd_Λ vaavoitudai
aat_Λm_Λ dai Suusi Cristo mamaat_Λtuldiaragad_Λ gia
_Λrvaavoi.

⁴ _Λmamaat_Λtuldiadami yaatavogami alia
g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidiña dai maic_ΛΛ maat_Λ
istumaasi gamamaat_Λtuldi. Dai _Λgai oojoidi
isaipacoga g_Λn_Λvupui ñioocadagi. Gomaasiaiñd_Λr_Λ

vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai ñiooquidaragai dai maivaavoitudaiña agai istumaasi cacagi,

⁵ dai gansasaayutaiña agai aipacoga mosacaasi soimaasi agaitai agai maicacagadu tatagitoidad cascada, dai maimaat agai istumaasi arvaavoi. Agai polidiña said arcaagai isgamaitacadagi agai tumiñsi gamamaatultiditai gannaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai.

⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diusi, dai apiacaga vaavoitudai Diusi, dai oigada Diusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diusi ipalidi, dai gomaasi arsoiñi gaibadaga vatar. Dai sioora povuaadagi agai gia sallyicada baigallidi.

⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maivi-aacatadai aatama tomali amo istumaasi. Dai silascada coiya aatama maivuuquia ragai tomali amo istumaasi.

⁸ Cascada gaaagai tsbai garaliadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi.

⁹ Amo oodami ipaliditai isrircutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiñsi. Damos agai vupuiirturaiña ivuaadatai istumaasi maitarsoiñi baiyoma gomaasicada Diusi soimaasi taatatulda agai.

¹⁰ Sioora mosgamaitacada aliada mui tumiñsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasi-cami dai poduucai gamaitacai. Dai amoco mosgamaita alidiña mui tumiñsi dai gajiaadara vipieeyiña gannaavoidaraga dai gooquiar ali asi soimaasi taatamaiña.

11 Damos aapi Timoteo canga vaavoitudai Diuusi cascada aliassi gaaagai pasgajiaadara viaagi vassi gomaasi soimaascami. Gaaagai pasapiacagacara oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaaduñi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi agai ismaacada vuidara vata Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca.

12 Aapi Diuusi sandaarugada gaducami cascada aliassi gaaagai pasvuidara caatacagi adiaavora canga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi amadu. Diuusi acovai gavuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo.

13 Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo agai dai salli aagidi Ponsio Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi amadu Suusi Cristo maat iñsaana gaaagidi

14 pasai angidiña vassi istumaasi gataanaai ana poduucai isduucai gaaagidi ana vai poduucai maitipucagi siora gabagaidagi asta siascada diviagi Suusi Cristo.

15 Suusi Cristo divia agai siascada Diuusi ipaldagi. Vassi oodami aliassi gaaagai iscanga ñioocadagi Diuusi vatarara. Dai agai lagi taanaai vassiacatai dai agai sallaicada viaa guvucadagai. Dai agai arbaitacaacamigada vassi tataanadami.

16 Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidagai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacai sitasai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isvui nanlavagi tomali ismiaadara

cΛquivagi. AanΛ ipΛlidi isvΛΛsi oodami cΛΛga ñioocadagi Diuusi vΛΛtarΛ tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi sΛΛlicΛΔΛ viaa guvucadagai.

17 Aagidañi Λrircu vaavoitudadami sai maigΛgΛrducΛΔΛ gΛΛlidiña. Dai maitΛagai ispoΛliada Λgai isΛΛgi istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaaquiagi ΛtumiñsicΔΔ. Λtumiñsi uugiatai cascΔΔ. Baiyoma gΛagagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacΛΔΛ tomastuigaco oidaga. Λgai Λgai dai gΛrmaacai vΛΛsi istumaasi tΛgito aatΛmΛ dai baigΛrΛliadagi.

18 Aagidañi sai cΛΛgacΛrΛ oidacana soicΛitai aa mui naana maasicΔΔ. Λgai gΛagagai istaacogiadagi soituutuigami istumaasi viaa.

19 SioorΛ poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu Λgai mui naana maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami tΛvaagiΛrΛ dai Λgai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi ΛΛmadu.

20 Aapi Timoteo gΛagagai pΛscΛΛga gamamaatΛtuldiadagi Diuusi mamaatΛtuldaragadΛ. MaitiΛΛgiada aapi Λgai ismaacΛΔΛ oojoidi isaipacoga gΛvupui ñioocadagi tomali ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛΔΛ gamamaatΛtuldi naana maasi istumaasi ducami isΛrvaavoicagi.

21 ΛΛmoco ismaacΛΔΛ ΛΛgidi Λgai cagajiaadΛrΛ viaa gΛnvavoidaraga.

AanΛ ipΛlidi sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛΛlidiña.
MosΛcaasi.

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421